

Vejle Amt
Teknik og Miljø
Dambrugsgruppen
Damhaven 12
7100 Vejle

SKOV- OG NATURSTYRELSEN

Naturbeskyttelseskontoret

J.nr. SN 2001-004/NBK-0002
Ref. GIL

Udvidelse af foderforbrug på dambrug ved etablering af plantelagune

Den 14. september 2004

Vejle Amt har med brev af 14. september 2004 anmodet Skov- og Naturstyrelsen om en præcisering af reglerne i forbindelse med foderopskrivninger på dambrug og i særlig grad mulighederne for at bruge delkomponenter fra modeldambrugsbekendtgørelsen.

Som opfølgning på arbejdet i Dambrugsudvalget har Skov- og Naturstyrelsen med bekendtgørelse nr. 923 af 8. november 2002 og ændringsbekendtgørelse nr. 328 af 15. marts 2004 givet amterne hjemmel til foderopskrivninger til modeldambrug. Forudsætningen for at et dambrug kan godkendes i henhold til modeldambrugsbekendtgørelsen, og dermed opnå væsentlige foderopskrivninger, er at indretningen af dambruget sker i fuld overensstemmelse med bekendtgørelsens bilag 2. Kravene til modeldambrugenes indretning beror på en stor faglige udredning (DMU rapp. Nr. 183, 2003), hvor den resulterende foderopskrivning er beregnet under hensyntagen til såvel den resulterende udledning af kvælstof, fosfor og organisk materiale.

Etablering af en plantelagune i forbindelse med et dambrug, kan ikke udløse foderopskrivninger med hjemmel i modeldambrugsbekendtgørelsen, da der således ikke vil være taget højde for en øget fosforudledning.

Anvendes de beregnede renseeffekter, som f.eks. de fundne på Døstrup Dambrug, kræves at forholdene på dambruget, hvor resultaterne overføres til, er fuldstændigt identiske med Døstrup for så vidt angår egenomsætning, sedimentation af vandløbsbidrag og stoffernes fordeling på partikulære og opløste fraktioner.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Tlf.: 39 47 20 00
Fax: 39 27 98 99
E-post: sns@sns.dk
Internet: www.skovognatur.dk
CVR-nr.: 11 91 69 10

Såfremt et dambrug har etableret videregående rensningsforanstaltninger, kan en højere reduktionsfaktor benyttes, i det omfang dambruget kan dokumentere denne.

Ved miljøgodkendelse åbner bekendtgørelsen via § 5 således mulighed for, at et højere foderforbrug kan godkendes såfremt, der foreligger dokumentation for at de indsatte renseforanstaltninger renses bedre end bekendtgørelsens mindstekrav og § 6 åbner mulighed for at dambrug kan reguleres på udledningen.

Om regulering af det enkelte dambrug på udledningen har Skov- og Naturstyrelsen, under henvisninger til anbefalingerne i DMU rapport nr. 260, i brev af 26. april 1999 til Nordjyllands Amt anført, at en række forudsætninger skal være opfyldte, herunder:

- at kvalitetsmålsætningerne for de berørte vandløbsstrækninger er opfyldt,
- at dambrugets udledning af næringssalte og organisk stof ikke øges i forhold til den udledning, der var resultatet af reguleringen i henhold til dambrugsbekendtgørelsen, medmindre det er miljømæssigt forsvarligt, og
- at det på forhånd er påvist, at dambruget med de grænser for forurening, der fastsættes i godkendelsen, ikke vil være til hinder for, at kvalitetsmålsætningerne for de berørte vandløbsstrækninger opfyldes.

Rapportens anbefalinger om kontrolprogrammer bygger på statistisk kontrolteori, hvis anvendelse forudsætter:

- 1) at data er normalfordelt,
- 2) at stikprøverne er stokastisk uafhængige, samt
- 3) at middelværdien og variansen i fordelingen af data ikke ændrer sig i løbet af kontrolperioden.

Skov- og Naturstyrelsen finder herefter, at såfremt et dambrug ønsker at blive reguleret på dets udledninger, bør en ansøgning om godkendelse indeholde en redegørelse for, om ovennævnte forudsætninger er tilgode. Denne redegørelse bør efter Skov- og Naturstyrelsens opfattelse være baseret på et forudgående prøvetagningsprogram, der med høj statistisk sikkerhed (98-100%)¹ fastlægger niveauer for de koncentrationer og mængder, der kan udledes fra dambruget uden, at vandløbet påvirkes uacceptabelt. Prøveudtagningen i forbindelse hermed bør foregå i overensstemmelse med rapportens anvisninger for de enkelte parametre. På baggrund af prøvetagningsprogrammet vurderes endvidere, om de statistiske forudsætninger for anvendelsen af rapportens anbefalinger om afløbskontrol er opfyldt.

For så vidt angår det konkrete valg af kontrolprogram, skal Skov- og Naturstyrelsen anbefale, at der tages udgangspunkt i recipientens sårbarhed og målsætning, og samtidig skal såvel dambruger som recipient have en høj sikkerhed (> 95%) mod fejlagtig forkastelse/accept af en given kontrolstørrelse. Endvidere kan Skov- og Naturstyrelsen tilslutte sig rapportens anbefalinger om, at der udføres tilstandskontrol for BI_5 og NH_4-N , jf. rapportens tabel 5, og transportkontrol for stofferne SS, TOTP, og TOTN, jf. rapportens tabel 7. For så vidt angår det nødvendige datagrundlag og efterfølgende beregninger i forbindelse med kontrol af udlederkravene henvises til rapporten i øvrigt.

Administrativt skal det således sikres, at målsætningerne for de berørte vandområder som minimum opfyldes, og at udledningerne ikke øges i forhold til reguleringen efter bekendtgørelsen *med mindre*, at det er miljømæssigt forsvarligt. Bekendtgørelsen og den hidtidige administration af dambrugene tager således udgangspunkt i effekten af dambrugenes renseforanstaltninger fremfor den faktiske størrelse af udledningerne, og såfremt vandløbets målsætning er

¹ Svarende til 26 årsprøver jf. anbefalingerne fra arbejdsgruppen under Hjortnæsudvalget

opfyldt, og der i øvrigt ikke er andre forhold, som taler for at begrænse udledningen af N og P, anses dambrugets miljøpåvirkning og udledning for acceptabel. Størrelsen af den acceptable miljøbelastning fra det enkelte dambrug er i bekendtgørelsens forstand således uinteressant.

Overgangen til en administrativ praksis, hvor udledningen skal anvendes som grundlag for en miljøregulering fordrer således, at den miljømæssigt acceptable udledning er bestemt på et fagligt forsvarligt grundlag, jf. ovenfor.

Med venlig hilsen

Gitte Larsen

